

ת"פ 45465/11/15 - מדינת ישראל נגד גהאד סביחי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 45465-11-15 מדינת ישראל נ' סביחי(עציר)

בפני כבוד השופט אבי לוי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם גהאד סביחי (עציר)

גזר דין

כללי

ביום 7 בספט' 2016, הורשע הנאשם שלפניי, ג'האד סביחי, על-סמך הודאתו בעובדות אשר נכללו בכתב-אישום מתוקן אשר הוגש נגדו באותו היום. לא למותר לציין, שהדבר נעשה לאחר שהנאשם כפר בכתב-האישום המקורי אשר הוגש נגדו; החלו להישמע ראיות-התביעה; התנהלו מגעים בין הצדדים; לבסוף מגעים אלה (בין השאר על רקע הידרדרות חמורה במצבו הרפואי של הנאשם) הבשילו לכלל הסדר-דיוני, שבמסגרתו תוקן כתב-האישום (לאחר קבלת רשותי) ואילו הנאשם ביקש והורשה לחזור מכפירתו ולהודות בעובדות כתב-האישום המתוקן. כעת, באה השעה לגזור את דינו.

עובדות כתב-האישום המתוקן

במהלך חודש יוני 2015, **הציע הנאשם למכור לסוכן משטרתי (מר נעים סביחי) שני תתי-מקלע מסוג קרל גוסטב תמורת 4,000 ₪ כל אחד**. ביום 30.6.15 בשעת צהריים נדברו השניים לבצע את העסקה בעוספיה בו-ביום. ואכן, כשעה אחרי התנהלות אותה שיחה הודיע הסוכן לנאשם שהוא ממתין לו בתחנת אוטובוס הסמוכה לאוניברסיטת חיפה; הנאשם הגיע למקום תוך זמן קצר ברכב כשברשותו שני תתי-המקלע, שתי מחסניות מאולתרות (המותאמות לקרל גוסטב) ומחסנית צולבת (לעוזי).

במעמד זה, ברכבו, **מסר הנאשם לסוכן תיק ובתוכו תת-מקלע ושלוש המחסניות**. הסוכן בדק את תת-המקלע בעוד הנאשם ניגש לתא-המטען **והוציא תמ"ק נוסף עטוף בבד**, שב לרכב והכניסו לתיק. הסוכן בדק גם את הנשק הזה, הכניסו לתיק **ומסר תמורת השניים לנאשם סך כולל של 8,000 ₪**. בתום מפגש זה, עזב הסוכן את המקום כששני כלי-הנשק ברשותו.

בגין מעשיו דלעיל, הורשע הנאשם בעבירה שעניינה **סחר בנשק שלא כדין**, לפי סעיפים 144(ב2) ו-144(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ובעבירה שעניינה **נשיאת נשק** בניגוד לסעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין.

ראיות התביעה לעונש

התביעה הצהירה, שהנאשם נעדר הרשעות פליליות ולא הגישה ראיות אחרות לעניין העונש.

עמוד 1

ראיות ההגנה לעונש

סנגוריתו המלומדת של הנאשם הגישה לפניי את התיק הרפואי של הנאשם, אשר לימד, שבמהלך כליאתו סבל הנאשם מדלקת חריפה בעינו, אשר יצרה חשש לאובדן הראייה; בהמשך **אובחן הנאשם כמי שסובל מתהליכים המלמדים על כך שהנאשם לוקה בטרשת נפוצה, מחלקה קשה ומסכנת-חיים**. עוד הציגה הסנגורית לפניי תלושי שכר על-שמו של הנאשם, אשר לימדו, כי הוא עבד בעבודה סדירה בין החודשים מאי ונובמבר 2015.

בנוסף, הסנגורית הציגה לפניי תעודות המעידות כי אחיו של הנאשם סיים בהצלחה קורס צלפים מטעם מדור צלפים, השייך לבית הספר ללוחמה בטרור של צה"ל.

תסקיר שירות המבחן

ביום 22.11.16 הוגש בידי שירות המבחן תסקיר ראשוני לעניין העונש בעניינו של הנאשם. תסקיר זה היה שלילי במהותו ובמסגרתו, נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית כלשהי תוך ציון של העדרה של פרוגנוזה חיובית לטיפול.

במהלך דיון שנערך לפניי ביום 6 דצמב' 2016, הצביעה הסנגורית המלומדת על פגמים לכאוריים אשר נפלו בתסקיר זה ואשר נראה, פגעו במידה רבה במשקלו; לפיכך, ביקשתי משירות המבחן לעיין מחדש בחוות-דעתם ואף המלצתי, שקצין מבחן אחר יעיין בתיקו של הנאשם מתחילה ועד גמירה ויפיק חוות-דעת אובייקטיבית, עצמאית ובלתי-תלויה בחוות-הדעת הקודמת. קצינת המבחן המחוזית, הגב' חנה אלירז נעתרה להמלצתי והורתה, אפוא, לקצין מבחן בכיר דובר השפה הערבית לבצע חקירה נוספת שבסיומה יוגש תסקיר מלא בעניינו של הנאשם.

כעת, מונח לפניי תסקיר זה. להלן יובאו עיקריו, לפיהם-

הנאשם הינו רווק, בן תשע עשרה שנים ומחצה, אשר מאחוריו עשר שנות לימוד. צוין, כי הנאשם עבד, עובר למעצרו בתיק זה, בעבודות אבטחה. משפחתו, המתגוררת בעוספייא מונה תשע נפשות - זוג הורים ושבעה ילדים - ביניהם הנאשם עצמו. בהקשר זה, צוין שאמו של הנאשם מתקיימת מקצבת נכות רפואית לה היא זכאית בגין מחלה שממנה היא סובלת. הודגש, כי מגיל צעיר יחסית, נתבקש הנאשם על ידי משפחתו לעבוד למחייתו על מנת להוות עזר כלכלי למשק הבית המשפחתי. דא עקא, בתקופה זו חבר הנאשם לחברת נוער שוליים וביצע עבירות שעניינן שב"לר, החזקת נכס החשוד כגנוב, נהיגה ללא רישיון וללא תעודת ביטוח. באותה התקופה שירות המבחן לנוער הציע לנאשם ליטול חלק בקבוצה טיפולית, אך הנאשם לא הביע רצון ומוכנות טיפולית. יחד עם זאת, המליץ שירות המבחן לנוער להימנע מהרשעתו על מנת שלא לפגוע בעתידו.

בהתייחס לעבירות אותן ביצע בנידון דידן, צוין, כי הנאשם טען שהתפתה לכסף הקל ופעל ללא שיקול דעת. עם זאת נכתב, שהנאשם מתקשה להביע אפקט רגשי ועל כן השתתפותו, במסגרת מעצרו, בקבוצה טיפולית "לשליטה בכעסים" לא הועילה לו.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כצעיר סגור ומופנם, בעל **אישיות שאינה מגובשת דיה**. צוין, כי חשיפתו ללחץ נפשי או חברתי עלולה להובילו לתגובות נמהרות. לפיכך, סבר שירות המבחן שקיימת **הערכת סיכון גבוהה להישנות של התנהגות מפרת חוק בעתיד**. הודגש, כי טיפול משמעותי אמנם יכול להוות עזר לנאשם לחולל שינוי משמעותי בחייו, אולם חוסר בשלותו האישית והעדרה של מודעות טיפולית עומדות לו לרועץ.

לסיכום, שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית מאחורי סורג ובריח, שבמהלכה יתאפשר לנאשם להשתלב בטיפול בין כתלי בית המאסר.

טיעוני המאשימה לעונש

עו"ד אילנה פיקוס-רויטבלט, באת-כוחה המלומדת של המאשימה עמדה, במסגרת טיעוניה על גילו הצעיר של הנאשם (20 שנים) ועל כך שהוא מצוי במעצר מיום 2.11.15. היא עמדה בהרחבה בטיעוניה על כך שהנאשם ביצע עבירות חמורות בנשק -נשא מספר כלים וסחר בהם; היא ציינה, שלא בכדי נקבעו עונשים חמורים למבצעי עבירות נשק (עונש מרבי של 15 שנות מאסר בגין מסחר בנשק). היא ציינה עוד שבתי-המשפט קבעו מדיניות ענישה מחמירה בכגון דא. התובעת המלומדת ציינה, שראוי לבחון את מעשיו של הנאשם ככלולים באירוע אחד. היא הציעה מתחם ענישה הנע בין 4.5 לבין 8.5 שנות מאסר לריצוי בפועל. היא הוסיפה, כי מעשיו פגעו בערכים חברתיים ממשיים (הגנה על חייו ועל שלמות גופו של אדם, בטחון הפרט והציבור ושמירה על הסדר התקין במדינה). פגיעה זו היא, לטעמה, פגיעה ממשית. התובעת, הפנתה לשורה של פסקי-דין שניתנו במקרים דומים, והמצדיקים, לטעמה, את קביעת מתחם הענישה כמפורט לעיל.

בתוככי המתחם, עתרה התובעת לקביעת עונש מתאים המצוי באזור אמצע המתחם. אמנם, הנאשם הוא צעיר הנעדר הרשעות קודמות אך קיים צורך בהרתעת הנאשם מפני ביצוע עבירות נוספות ובהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות דומות. התובעת לא התעלמה ממחלתו של הנאשם וציינה כי בהחלט מדובר בשיקול רלבנטי להקלה בעונש בתוככי מתחם הענישה שנקבע.

עוד עתרה התובעת להטלת מאסר על-תנאי מרתיע וקנס גבוה.

טיעוני ההגנה לעונש

הסנגורית המלומדת עמדה על כך, שהנאשם הודה באשמה ונטל אחריות על מעשיו חרף סיכויים להימנע מהרשעה בהתחשב במצב הראייתי בתיק. הסנגורית עמדה על כך, שהוראת הנאשם היא כנה ואמיתית ומקפלת בתוכה חרטה כנה ונכונות לפתוח דף חדש. הסנגורית התעכבה על מצבו הרפואי של הנאשם, אשר התדרדר במהלך כליאתו: הוא איבד חלק ניכר מהראייה באחת מעיניו וקרוב לוודאי שהוא סובל מטרשת נפוצה. בכל הנוגע לרמת הענישה בגין עבירות שכאלה, ציינה הסנגורית שקיימת רמת ענישה מגוונת בכגון דא בהתחשב בסוג כלי-הנשק, בסכום התמורה ובנתונים נוספים הקשורים לעסקת-המכר. בעניינו של הנאשם, המדובר בעסקה בודדת, חד-פעמית באופייה, המצדיקה קביעת עונש ברף התחתון של מתחם הענישה שייקבע על ידי בית המשפט.

הנאשם בדברו האחרון

הנאשם העלה על הכתב קטע קצר(חמשיר), אותו הציג לפניו באמצעות באת כוחו המלומדת. באופן זה, הביע הנאשם צער על מעשיו וביקש למעשה להקל בעונשו, על מנת שיתאפשר לו לשוב למוטב במהרה ולהקים בית ומשפחה בישראל.

דין והכרעה

ג'האד סביחי הורשע בכך שמכר שני כלי-נשק מסוג תת-מקלע "קרל גוסטב" ומחסניות לסוכן משטרתי תמורת סך של 4,000 ₪ כל אחד. הדבר נעשה לאחר תיאום אשר בוצע בין השניים בו-ביום. את העבירה ביצע הנאשם בהיותו בן 19 שנים. חלק מאחיו שירתו בצה"ל. עברו הפלילי איננו מכביד. במהלך כליאתו נתגלתה אצלו טרשת נפוצה על החומרה הרפואית הקשה הנלווית למחלה זו. דומה, אפוא, שמדובר בהסתבכותו הפלילית המשמעותית הראשונה של הנאשם.

ואכן, מתקיים בעניינו של הנאשם מתח מהותי בין חומרת העבירה (מכירת שני כלי-נשק אוטומטיים) לבין נסיבותיו האישיות והסיכוי הממשי לשקמו בהתחשב באלה.

גזירת דינו תיעשה, אפוא, בהתאם לעקרונות שנקבעו בסימן א'1 שבפרק ו' בחוק העונשין שעניינם הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. בדרך זו, אנסה להתוות עונש, המקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו (סעיף 40ב לחוק העונשין).

ראשית אציין, המדובר כאן **באירוע אחד**, אליבא דכולי עלמה ולפיכך, ייקבע מתחם עונש הולם יחיד (סעיף 40ג לחוק העונשין).

אפנה, אפוא, לקביעת מתחם הענישה ההולם למעשה העבירה, שבעשייתו הורשע הנאשם שלפניי.

הערכים החברתיים שנפגעו (סעיף 40 ג(א) לחוק העונשין)

אין צורך להכביר מילים על הערכים החברתיים, אשר בהם פגעו מעשיו של הנאשם. ראוי להזכיר בהקשר זה את הצורך להגן על בטחון הציבור ועל שלומו מפני פגיעתם הרעה של ארגונים עוינים וארגוני פשע, הזקוקים לנשק לשם הוצאה לפועל של מעלליהם; כן פגעו מעשיו של הנאשם בערך החברתי שעניינו שמירה על הסדר הציבורי. פגיעת מעשיו בערכים הללו היא ממשית ומשמעותית. יש לזכור שהנאשם סחר **בשני כלי-נשק אוטומטיים** דווקא ומכרם לאדם, **שלא ידע לאיזו תכלית הוא מבקש אותם**.

מדיניות הענישה הנוהגת

מדיניות הענישה בכגון דא היא מחמירה. בית-המשפט העליון עמד פעם ועוד פעם על הצורך להרתיע עבריינים מפני מכירה של כלי-נשק לנוכח החשש הכבד, שאלו ימצאו דרכם לידי ארגוני טרור וארגוני פשיעה ויביאו לבסוף לקיפוח חיי אדם במסגרת פיגועים רבי-נפגעים ובמסגרת פעולות אלימות ובל-מובחנות המבוצעות בידי אנשי העולם התחתון. רק לאחרונה, במסגרתו של ע"פ 1397/16 **מדינת ישראל נ' אחמד חמאל** (ניתן ביום 6.9.16), עמד בית-המשפט העליון על כך שיש להחמיר במיוחד עם מי שמעז למכור כלי-נשק אוטומטיים, שהם מסוכנים יותר וקטלניים יותר מאשר אקדחים. להלן מובאים הדברים שכתב כב' השופט מזוז בפרשה זו, לעניין זה -

"עיון בשורה ארוכה של פסקי דין שיצאו מלפני בית משפט זה בשנים האחרונות, לרבות באלה אשר אוזכרו בפסקה 12 לעיל, מגלה כי העונש שגזר בית משפט קמא על חמאל ושרקאווי הוא על הצד המקל, וראוי היה לטעמי שהעונש שיושת עליהם יהיה חמור יותר. **בענין זה, אציין כי מקובלת עלי טענת המדינה כי יש מקום להחמיר יותר מהרגיל עם אלה הסוחרים בכלי נשק אוטומטיים, אשר הנזק הפוטנציאלי מהם הוא רב במיוחד ועולה לאין ערוך על זה של אקדח...**" (ההדגשות אינן במקור - א.ל.).

מתאימים לענייננו גם הדברים שנקטבו במסגרתו של ע"פ 5833/07 **עלאא ח'ורי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום

18.11.07) לפיהם:

"...סחר בנשק הוא תופעה מסוכנת, במיוחד בימינו אלה. הניסיון מלמד שנשק אשר מקורו מפוקפק, לאחר שהוא יוצא מידי המחזיק בו, מוצא את דרכו לידיים עברייניות או למפגעים למיניהם, והרי אלה גם אלה כבר הוכיחו כי אין הם מהססים להשתמש בו גם במקומות סואנים, וגם כאשר ברור להם כי עלולים להיפגע מהירי אנשים תמימים שנקלעו לזירה בדרך מקרה. לפיכך, התרענו בעבר ונחזור ונתריע גם הפעם, כי כל החוטא בעבירות מסוג זה עלול להידרש לשלם מחיר יקר, ואף באובדן חירות לתקופה ממושכת."

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת במגוון עבירות בנשק הזהות לנידון דידן. אומר מיד, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בנשק הינה מגוונת. ברי, כי תלויה היא **בנסיבותיו** של כל מקרה ומקרה.

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 2422/14 **עלי חד'ר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.12.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתו הושת על המערער עונש מאסר **בן 36 חודשים לריצוי בפועל**, בגין ביצועה של עבירת סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין. בפרשה זו המערער מכר, תמורת 9,000 ₪, לסוכן משטרת, **רובה מסוג "קרל גוסטב"**. כאן המקום לציין, בפרשה זו היו מעורבים שניים נוספים. האחד, טרם נתפס (נכון למועד פסק הדין) על ידי רשויות החוק. השני, נאשם נוסף בפרשה, הורשע גם הוא בעבירת סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין בגינה נגזרו עליו **20 חודשי מאסר לריצוי בפועל** (במסגרת הסדר טיעון). נקבע כי, מאחר והמערער הוא אשר הביא את הרובה וקיבל את מלוא התמורה עבורו, אזי חלקו בעסקה פעיל יותר מזה של הנאשם הנוסף, שנטל אמנם חלק פעיל בעסקה, אבל שימש למעשה כמתווך בה.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 1397/16 **מדינת ישראל נ' אחמד חמיאל** (ניתן ביום 6.9.16) דחה בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרתו הושת על המשיב **עונש מאסר בן 48 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועו, על פי הודאתו, של **שלוש** עבירות שעניינן סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין. אלו היו עובדות המקרה - המשיב, בן 21, ללא עבר פלילי, מכר, בשלוש הזדמנויות שונות, לסוכן משטרת, **רובה מסוג "קרל גוסטב" (תמורת 15,000 ₪), רובה מסוג M-16** (תמורת 49,000 ₪) ובפעם השלישית - **שני רובים מסוג M-16 ואקדח מסוג FN** (תמורתם סוכם על תשלום בסך 121,000 ₪). כמצוין לעיל, בפרשה זו ציין כב' השופט מ' מזוז כי ראוי, ככלל, להחמיר בענישת אלו הסוחרים בנשקים אוטומטיים. בהתייחסו לעונשו של המשיב, צוין, כי העונש שנגזר על המשיב הינו בגדר עונש מאסר מקל, אך יחד עם זאת לא מהווה הוא חריג המצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 3726/12 **ג'ארח זיידאן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.4.13) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 40 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועו, על פי הודאתו, של עבירות שעניינן **נשיאת נשק והובלתו**, על פי סעיף 144(ב) לחוק העונשין ו**סחר בנשק** שלא כדין, על פי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי המערער שוחח בטלפון עם סוכן סמוי של משטרת ישראל וסוכם ביניהם כי המערער ימכור לו תת מקלע תמורת סך של 15,000 ש"ח וכן ימכור לו עשרה רימוני רסס תמורת סך של 12,000 ש"ח. בהמשך, נפגשו הסוכן (וסוכן סמוי נוסף) עם המערער. הסוכן הנוסף מסר למערער סך של 5,000 ש"ח עבור תת המקלע ו-12,000 ש"ח עבור הרימונים. בהמשך היום, נפגש המערער עם שני הסוכנים ואכן מסר להם תת מקלע מאולתר, מחסנית ושמונה כדורים. אך במעמד זה

המערער ציין, כי הוא לא יכול היה לספק את הרימונים והחזיר לסוכנים את התמורה הכספית בגינם.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 6210/10 **מדינת ישראל נ' מאדי אנבריה** (ניתן ביום 23.3.11) קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המשיב (**בעל עבר פלילי דומה**) עונש מאסר בן 42 חודשים לריצוי בפועל (הכולל הפעלת עונש מאסר על תנאי בן 12 חודשים, במצטבר ו-6 חודשים בחופף). עונש זה הוטל על המשיב בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירות שעניינן עשיית עסקה אחרת בנשק לפי סעיף 144 (ב2), לחוק העונשין, והחזקת נשק, נשיאתו והובלתו, לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב), לחוק העונשין. במקרה זה, המשיב ביצע שתי עסקאות נשק (רובה מסוג AUDI ואקדח מסוג FN) עם סוכן משטרתי סמוי. בית המשפט העליון ציין, כי, ככלל, החוטא בעבירות נשק "יידרש לשלם מחיר כבד בשל כך..", קל וחומר המשיב, שכבר חטא בעבר בעבירות אלו. אשר על כן, התקבל ערעור המדינה, כך שעל המשיב הושת עונש **מאסר בן 60 חודשים לריצוי בפועל** (הכולל את הפעלת עונש המאסר על תנאי דלעיל כולו במצטבר).

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 319/11 **מדינת ישראל נ' מוחמד יאסין** (ניתן ביום 5.12.11) קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המשיבים עונשי מאסר בני 40 חודשים לריצוי בפועל (משיב 1), ו-32 חודשים לריצוי בפועל (משיב 2). עונשים אלו הוטלו, על המשיב 1, בגין ביצוע של שתי עבירות שעניינן **נשיאה והובלת נשק** שלא כדין לפי סעיף 144 (ב), לחוק העונשין **ושלוש** עבירות שעניינן **סחר בנשק שלא כדין** לפי סעיף 144 (ב2), לחוק העונשין-על המשיב 2, בגין ביצוע של שתי עבירות שעניינן **נשיאה והובלת נשק** שלא כדין ושתי עבירות שעניינן **סחר בנשק שלא כדין**. עובדות מקרה זה לימדו כי המשיבים מכרו לסוכן משטרתי בשלוש הזדמנויות שונות (המשיב 2 בשתי הזדמנויות), שני אקדחים תמורת 16,000 ₪ ו-11,000 ₪ בהתאמה, ותת - מקלע מאולתר תמורת 11,550 ₪. בית המשפט העליון קיבל כאמור את ערעור המדינה והטיל על המשיב 1 **עונש מאסר בן 48 חודשי לריצוי בפועל**, כאשר על המשיב 2 (**הנעדר עבר פלילי**) הוטל עונש **מאסר בן 38 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. כאן המקום לציין כי במסגרת פרשה זו, ערעורו של המשיב 1 על גזר דינו (ע"פ 906/11) נדחה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין)

כעת, יש לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ואת השפעתן על מתחם הענישה ההולם את מעשה-העבירה שאותו ביצע הנאשם (סעיף 40ט לחוק העונשין).

מעשהו של הנאשם היה **מתוכנן**. האמור בעסקה, אשר אמנם תוכננה והוצאה לפועל תוך שעות ספורות אך בוודאי שאין לומר על המעשה כי היה ספונטני או בלתי-מתוכנן. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה מהותי ועיקרי**. ההצעה לבצע את העסקה באה מיזמתו של הנאשם ובלא הדחה מצדו של הסוכן. כתוצאה ממעשהו של הנאשם **עלול היה להיגרם נזק גדול**. כלי נשק אוטומטי הנופל לידיים בלתי-מוסמכות בהחלט עלול לגרום נזק גדול לחיי-אדם ולבטחון המדינה. **בפועל, לא נגרם נזק של ממש זאת בהתחשב בכך, שכלי-הנשק מצאו דרכם לידיה הבטוחות של משטרת ישראל. כך לא התממש נזק זה**. הנאשם ביצע את המעשה על-מנת להשיג לעצמו **בצע כסף**. הנאשם **הבין את משמעות מעשיו ואת הפסול שבהם; הוא יכול היה וצריך היה להימנע מביצוע המעשה חרף גילו הצעיר**.

מתחם הענישה ההולם

בהתחשב במכלול האמור לעיל, מצאתי כי מתחם הענישה ההולם את מעשהו של הנאשם נע בין **24 לבין 60 חודשי**

מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים.

קביעת העונש הראוי לנאשם

משנקבע מתחם העונש ההולם, כל שנותר הוא לקבוע את העונש הראוי להיות מוטל על הנאשם בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה: נסיבותיו האישיות של הנאשם (סעיף 40א בחוק העונשין).

כאמור, מדובר בנאשם **צעיר מאוד** שגילו (תשע עשרה שנים ומחצה) איננו רחוק מהרף העליון של גיל הקטינות. לדידי, ראוי להתעכב קמעה על נקודה זו. פסיקת בית המשפט העליון, מהתקופה האחרונה, חידדה כי למעשה אין בעובדה שלפיה נאשם מצוי קרוב לרף הקטינות כדי להצדיק הקלה "אוטומטית" בעונשו. נקבע, שנתונים בדבר גילו של נאשם הם ממילא שיקולים הנלקחים בחשבון בגדרי שיקולי הענישה שנקבעו בסימן א'1 שבפרק ו' בחוק העונשין, ואין ליצור מעין "קטגוריה" נפרדת הפורצת את גבולות החוק. עמד על כך כב' השופט ס' ג'ובראן במסגרתו של ע"פ 1384/15 **אמיר אזברגה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 16.12.15) בצינו כדלהלן:

"דוקטרינת הבגירים הצעירים אינה קטגוריה נפרדת הפורצת את גבולות החוק, אלא כלי פרשני המסייע ביישום ההוראות בחוק העונשין, המבנות את שיקול הדעת השיפוטי, על נסיבותיו של כל מקרה. הפעלת הדוקטרינה נעשית בכל מקרה לגופו, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבותיו של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה, ולא מתוך חזקה כללית כי בגיר צעיר ראוי להקלה אוטומטית בעונשו. זאת, כפי שהובהר לאחרונה בע"פ 2420/15 אבטליון נ' מדינת ישראל (29.11.2015): "דהיינו, הקלה בעונשו של בגיר צעיר לא תיעשה, אלא אם בית המשפט השתכנע על יסוד החומר המונח בפניו, כי מתקיימות בבגיר הצעיר אותן נסיבות מיוחדות העשויות להצדיק מתן הקלה מסוימת בעונשו - וזאת, במסגרת הכללים הקבועים בדין. ויודגש, "בגיר צעיר" אינו מעין "מונח קסם", המצדיק כשלעצמו הקלה בעונשו של נאשם המשתייך לקבוצת הגילאים המסוימת - אלא מדובר בקבוצת משתנים, אשר יש לבחון את המידה שבה הם מתקיימים בכל נאשם בגיר צעיר לגופו. [...] לכל אחד מאותם מאפיינים קיימת אכסניה מתאימה בהוראות חוק העונשין, המאפשרת להעניק לו את משקלו הראוי בעת גזירת העונש - ככל שאותו מאפיין מתקיים בבגיר הצעיר העומד בפני בית המשפט ובהתאם למידה שבה הוא מתקיים בו, והכל לפי מיטב התרשמותו של בית המשפט בכל מקרה לגופו..."

הנה כי כן, **על רקע גילו הצעיר**, בחינת **נסיבותיו האישיות של הנאשם דכאן** (אלו שאינן קשורות בעבירה) **מלמדות כי נסיבות חייו קשות הן**. המסמכים הרפואיים שהוצגו לפני מלמדים כי במהלך כליאתו של הנאשם מצבו הרפואי הלך והחמיר. מבדיקות שנערכו לו הוא אובחן כמי שלוקה ב"טרשת נפוצה" - מחלה כרונית הפוגעת במערכת העצבים המרכזית - העלולה לגרום לפגיעה קשה בתפקודם של איברים שונים בגוף האדם (לרבות חוט השדרה, המוח ועצבי הראיה) ואף להוביל לנכות אצל זה הנושא אותה. **במובן זה, בהחלט ניתן להניח כי מאסר ארוך וממושך יסב לנאשם סבל רב. משכך, אליבא דידך, ראוי להביא בחשבון שיקול זה, ביתר שאת, עת משורטט העונש המדויק בתוככי מתחם הענישה ההולם** (לעניין ההתחשבות במצבו הרפואי של נאשם והאפשרות אף לחרוג במקרים המתאימים ממתחם הענישה ההולם, ראו: ע"פ 5669/14 **לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 29.12.15).

לא זו אף זו, מעצרו של הנאשם קטע רצף תעסוקתי ופגע בתכניותיו להינשא ולהקים משפחה. ברי, שמאסר ארוך ימשיך וישעה את ניסיונו של הנאשם לפתח חיים נורמטיביים בתחום המשפחה והתעסוקה. **גם משפחתו של הנאשם צפויה להיפגע מאוד** כתוצאה מהטלת עונש מאסר ממושך, שכן **אמו של הנאשם חולה מאוד והנאשם הוא זה עמוד 7**

שסעד אותה טרם מעצרו. באופן זה, העדרו מחיק המשפחה יפגע גם ביכולתה לתפקד במישור הכלכלי.

לתפיסתי, לעובדה לפיה הנאשם קטע את לימודיו התיכוניים על-מנת לסייע לפרנסת המשפחה יש השפעה ניכרת על ביצוע מעשה העבירה, שכן ברור שמטרתו של הנאשם היתה להשיג בצע כסף במסגרת עסקת הנשק. הנאשם אמנם לא הודה בביצוע המעשה במשטרה אך לאחר שמיעת חלק מהראיות הודה באשמה וקיבל אחריות למעשה באורח מלא. אין נזקף לחובתו עבר פלילי.

מכאן, לאחר שקלול כל השיקולים דלעיל, תוך מתן משקל נכבד לעובדה שעסקין כאן בנאשם שכל עתידו עוד לפניו (כאשר ברקע סובל הוא ממחלה שאינה פשוטה כלל ועיקר), מצאתי לנכון להשית עליו עונש המבטא את הרף התחתון של מתחם הענישה ההולם שנקבע בעניינו.

כולי תקווה כי הנאשם ישתלב במסגרת טיפולית בין כתלי בית המאסר ויצא הימנו אזרח נורמטיבי, מועיל ותורם למשפחתו אך גם לחברה שבה הוא חי.

התוצאה, אפוא, הינה כי מוטלים על הנאשם העונשים כדלקמן-

24 חודשי מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו 2.11.15.

18 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על פי סעיפים 143 או 144 לחוק העונשין.

כמו כן, מוטל על הנאשם קנס בסך 5,000 ₪ אשר ישולם עד יום 1.7.17. לא ישולם הקנס עד למועד זה, ירצה הנאשם 45 ימים מאסר תמורתו.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ז, 03 ינואר 2017, בנוכחות הצדדים.